

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jirásky, Ph.D., a Mgr. Petra Sedláka, Ph.D., v právní věci

žalobce: **KNIHCENTRUM.CZ s. r. o.**
sídlem Smetanovo náměstí 222/8, Ostrava
zastoupen Mgr. Pavlem Pěnkavou, advokátem
sídlem Petřkovická 974/5a, 725 29 Ostrava

proti
žalovanému: **Česká obchodní inspekce, Ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 796/44, 120 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2023, č. j. ČOI 89651/23/O100,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2023, č. j. ČOI 89651/23/O100, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč k rukám advokáta Mgr. Pavla Pěnkavy do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí Inspektorátu České obchodní inspekce pro Jihomoravský a Zlínský kraj ze dne 13. 3. 2023, č. j. ČOI 31494/23/3000/R/AF, potvrzeno.
2. Inspektorát žalobce uznal vinným tím, že distribuoval výrobky – hračky – *Kontrastní leporelo Modrá*, *Kontrastní leporelo Zelená* a *Kontrastní leporelo Červená*, které nebyly opatřeny označením CE; a dále výrobky *České pohádky skládačková knížka - puzzle* a *Česká říkadla se zvířátky - skládačková knížka 6x puzzle*, které nebyly opatřeny označením CE, nebylo na nich uvedeno upozornění uvádějící minimální a maximální věkovou hranici pro uživatele a upozornění na možná nebezpečí a rizika poškození zdraví související s používáním této hračky a plynoucí z její podstaty.
3. Výrobky tedy nevyhovovaly požadavkům stanoveným v § 7 odst. 1 nařízení vlády č. 86/2011 Sb., o technických požadavcích na hračky. Žalobce tak porušil povinnost uvedenou v § 13 odst. 9 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, a naplnil skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 19a odst. 4 písm. b) tohoto zákona. Inspektorát uložil žalobci pokutu ve výši 8 000 Kč.

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

4. Žalobce namítá, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s odvolacími námitkami, resp. s některými se nevypořádal vůbec.
5. Žalobce nesouhlasí s tím, že sporné výrobky jsou hračkami, na které se vztahují povinnosti vyplývající z nařízení o technických požadavcích na hračky. Jedná se o knihy.
6. Žalobce rovněž brojí proti výši uložené pokuty, neboť je nepřiměřeně vysoká. I v tomto ohledu žalobce namítá nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí.
7. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené i jemu předcházející rozhodnutí zrušil. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a setrává na svém právním názoru. Podrobně se vypořádává s jednotlivými žalobními námitkami, aniž by jakoukoli shledal důvodnou.
9. Žalovaný navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s. ř. s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
11. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst.

1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 s. ř. s.

12. Podle § 7 odst. 1 nařízení o technických požadavcích na hračky ověří distributor před dodáním hračky na trh, zda je opatřena označením CE v souladu s § 13, zda jsou k ní přiloženy požadované doklady, upozornění, instrukce a bezpečnostní informace v českém jazyce a zda výrobce a dovozce splnili požadavky stanovené v § 4 odst. 3 a 4 a § 6 odst. 2. Domnívá-li se distributor nebo má-li důvod se domnívat, že hračka není v souladu s požadavky stanovenými v § 9 a v příloze č. 2 k tomuto nařízení, může hračku dodávat na trh až po jejím uvedení do souladu s těmito požadavky. Pokud navíc hračka představuje riziko, informuje o tom distributor výrobce nebo dovozce, jakož i příslušné orgány dozoru.
13. Podle § 2 odst. 1 věty druhé nařízení o technických požadavcích na hračky se pro účely tohoto nařízení za hračku považuje výrobek navržený nebo určený ke hraní dětem mladším 14 let, včetně výrobku navrženého nebo určeného vedle hraní i k dalším účelům.
14. Příloha č. 1 nařízení o technických požadavcích na hračky (VÝROBKY, KTERÉ SE NEPOVAŽUJÍ ZA HRAČKY) stanovuje v bodě 8 *skládačky (puzzle) sestávající z více než 500 částí*.
15. Podle § 13 odst. 9 zákona o technických požadavcích na výrobky je distributor povinen jednat tak, aby zabránil distribuci stanovených výrobků, které zjevně nesplňují požadavky zákona, zejména výrobků, které nejsou opatřeny stanoveným označením a dalšími označeními. U výrobků stanovených nařízením vlády nesmí distributor dodávat na trh stanovený výrobek, u kterého se domnívá nebo má důvod se domnívat, že nesplňuje technické požadavky stanovené podle § 12 odst. 1 písm. b). Pokud navíc stanovený výrobek ohrožuje zdraví, informuje o tom distributor příslušný orgán dozoru, výrobce a dovozce.
16. Podle § 19a odst. 4 písm. b) zákona o technických požadavcích na výrobky se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jako distributor nesplní některou z povinností podle § 13 odst. 9.
17. Nejprve bylo třeba se vypořádat s uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností či vad předcházejícího správního řízení.
18. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona.
19. Zdejší soud námitce nepřezkoumatelnosti nepřisvědčil.
20. Žalobce již v odporu proti příkazu vznesl argumentaci, že sporné výrobky nejsou hračkami, nýbrž knihami. Proto se na tyto výrobky nevztahuje právní úprava obsažená v nařízení o technických požadavcích na hračky. Žalobce popsal sporné výrobky a dospěl k závěru, že slouží k rozvíjení čtení a obrazového vnímání, nikoliv ke hraní. Žalobce dále argumentoval, že kontrolované výrobky naplňují definici neperiodické publikace podle § 1 odst. 1 zákona č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích. To je potvrzeno také tím, že všechny sporné výrobky obsahují ISBN číslo. Žalobce také poukázal na definice slova kniha uvedené v internetové příručce Ústavu pro jazyk český a na Wikipedii, a dále na zařazení sporných výrobků Celní správou České republiky pod nomenklaturu č. 49019900 s názvem „*Tištěné knihy, brožury, letáky a podobné tiskoviny, též v jednotlivých listech (arších)*.“ Konečně pak žalobce uvedl, že v jedné ze svých provozoven provedl vlastní výzkum – 10 náhodně

vybraných dětí se zeptal, zda jsou sporné výrobky knížkami nebo hračkami. Žádné z dětí neřeklo, že se jedná o hračky.

21. Inspektorát v prvostupňovém rozhodnutí k lepoprelům uvedl: „Výrobky Kontrastní lepoprelo Modrá, Zelená a Červená, se skládaly z 10 stran, které byly zhotoveny z hrubého kartónového papíru. Uprostřed jednotlivých stránek se nacházel kruhový výřez, na zadní straně pak bylo pevně upevněno plastové chrastítko (pouzdro vyrobené z pevného plastu, uvnitř kterého se nacházely drobné kuličky), které z výrobku vyčnívalo přes zmíněné kruhové výřezy ve stranách, a které při pohybu s výrobkem vydávalo chrastivé zvuky. Na jednotlivých stránkách se nacházelo pouze velmi malé množství textu, výrobkům dominovaly jednoduché ilustrace s nízkou úrovní detailů, vybarvené omezenou škálou nepřirozených a výrazně kontrastních barev na černém podkladu. Uvedené výrobky byly vzhledem k výše uvedenému zcela jednoznačně určeny pro děti velmi nízkého věku, přičemž tato skutečnost vyplývá také z popisu uvedeného na zadní straně, kde bylo uvedeno, že „Modré/Zelené/Červené chrastící lepoprelo podporuje díky ilustracím s vysokým kontrastem správný rozvoj vizuálních vjemů. Knížka miminka zaujme a podnítlí k učení.““
22. Inspektorát svou argumentaci k lepoprelům ještě rozvedl: „Příručka o uplatňování směrnice 2009/48/ES o bezpečnosti hraček – knih (dokument č. 9 aktualizace 10. 12. 2013), která má poskytnout pokyny, které členským státům a zúčastněným stranám pomohou rozhodnout, zda se na některé knihy vztahuje směrnice o bezpečnosti hraček, uvádí jako kritéria pro určení potenciální herní hodnoty knihy počet stránek, použité materiály, smyslové prvky, úroveň detailů a barevné kontrasty. Správní orgán konstatuje, že výrobky Kontrastní lepoprelo Modrá, Zelená a Červená naplňovaly veškerá uvedená kritéria pro určení, zda se na tyto výrobky vztahuje směrnice o bezpečnosti hraček. Podle technické normalizační informace TNI CEN ISO/TR 8124-8:2016 Bezpečnost hraček, část 8 - Směrnice pro stanovení věku, jsou knihy s tlustými listy (robustními) stránkami vhodné hračky pro děti od 8 měsíců.“
23. Ke skládačkovým knihám potom inspektorát uvedl: „Výrobky České pohádky skládačková knížka – puzzle a Česká říkadla se zvířátky – skládačková knížka 6x puzzle, se skládaly z 12 tvrdých listů obsahujících text. Text byl doplněn ilustracemi, které byly sestavovány jako puzzle sestávající ze 6 dílů. Bod 8. přílohy č. 1 k nařízení vlády o technických požadavcích na hračky stanoví, že za hračky se nepovažují skládačky (puzzle) sestávající z více než 500 částí, z čehož současně nepřímou vyplývá, že puzzle s počtem částí do 500 kusů je za hračku považováno. Správní orgán v neposlední řadě také konstatuje, že v protokolu o kontrole je uvedeno, že v průběhu kontroly byly v kontrolované provozovně nabízeny k prodeji další 3 podobné knižní tituly se skládačkami puzzle od stejného vydavatele, které byly řádně označené v souladu s požadavky stanovenými nařízením vlády o technických požadavcích na hračky.“
24. Inspektorát uzavřel, že sporné výrobky považuje za hračky dle § 2 odst. 1 věty druhé nařízení o technických požadavcích na hračky.
25. Z podaného odvolání vyplývá, že žalobce nepovažoval tento závěr za dostatečně odůvodněný. Žalobce tak z převažující části pouze zopakoval argumentaci uvedenou v odporu. V zásadě jedinou nově vymezenou námitkou byla námitka proti Příručce o uplatňování směrnice 2009/48/ES o bezpečnosti hraček – knih (dokument č. 9 aktualizace 10. 12. 2013). Žalobce uvedl, že odkaz na nezávaznou příručku je naprosto neudržitelný a vadný. Žalobce dále namítnul, že z prvostupňového rozhodnutí není vůbec zřejmé, jaká konkrétní kritéria dle příručky sporné výrobky naplňují.

26. Žalovaný v napadeném rozhodnutí předeslal, že prvostupňové rozhodnutí obsahuje na stranách 3 a 4 odůvodnění, proč inspektorát považuje sporné výrobky za hračky. Žalovaný argumentaci inspektorátu považoval za dostatečně podrobnou a přesvědčivou.
27. Žalovaný se nicméně k argumentaci žalobce taktéž podrobně vyjádřil: „Naopak je třeba konstatovat, že valná část odvolatelčiny oponentury v podaném opravném prostředku je vůči napadenému rozhodnutí v podstatě mimoběžná, resp. irelevantní, jelikož předpokládá falešnou dichotomii „knížka x hračka“, na níž argumentace prvoinstančního orgánu zjevně nestojí. Již ve vztahu k obsahu úředního záznamu ze dne 9. 9. 2022, č. 302209090807101, z něž se cituje v odvolání, tu lze doplnit též následující pasáž: V době kontroly byly na provozovně v prodejní nabídce další tři druhy knižních titulů s puzzlemi od SUSAETA EDICIONES, S.A., nakladatelství SUN, s.r.o., které již byly opatřeny stanoveným označením CE +3, nevhodné pro děti do 3 let obsahuje malé části nebezpečí spolknutí a vdechnutí. Je z ní patrné, že dle inspektorů prvoinstančního orgánu se klasifikace určitého výrobku jako hračky označované CE a jako knížky (zde „knižního titulu“) navzájem nevylučují, nýbrž že i dětská kniha může být při splnění určitých kritérií hračkou ve smyslu aplikované právní úpravy. Rovněž tak v přezkoumávaném rozhodnutí není nikde obsaženo tvrzení či předpoklad orgánu prvního stupně, že kontrolovaných 5 druhů výrobků nebylo knížkou, nýbrž hračkou. Orgán prvního stupně nikterak nezpochybňuje, že se o knížky jedná, ani že se jedná o výrobek typu leporelo či puzzle (a není tudíž důvodu různými typy argumentů či důkazních prostředků tento závěr dokládat), tvrdí však - a uvádí pro to rovněž konkrétní argumentaci -, že se současně jedná též o hračku ve smyslu směrnice 2009/48/ES, potažmo NV č. 86/2011 Sb. Ze zdrojů, které přitom první instance pro tento svůj názor podpůrně uvádí (Příručka č. 9 Evropské komise o uplatňování směrnice 2009/48/ES o bezpečnosti hraček – knihy; technická normalizační informace TNI CEN ISO/TR 8124 - 8 Bezpečnost hraček - Část 8: Směrnice pro stanovení věku), se dle odvolacího orgánu takovýto závěr spolehlivě podává. Nejedná se sice přímo o prameny práva (o právní předpisy), avšak jde o oficiální dokumenty významné z hlediska výkladu a chápání harmonizované právní úpravy uvádění hraček na trh a není bez významu, že oba tyto dokumenty výslovně vychází z toho, že je zde určitý okruh knih určených pro nejmenší uživatele, jenž má současně povahu hračky. Ostatně jak plyne z výše uvedené citace z úředního záznamu, i jmenovaná společnost měla v době kontroly ve svém sortimentu knížky, které jejich výrobce zařadil jako hračky a nechal u nich dle relevantních technických požadavků posoudit shodu v režimu směrnice 2009/48/ES. Jmenovaná společnost – pakliže, jak uvádí ve veřejné výroční zprávě pro obd. 1. 7. 2020 - 30. 6. 2021, „patří mezi pět největších knihkupeckých sítí v ČR“ - si nepochybně má být vědoma toho, že obchodování s knihami nikterak nevylučuje možnost, že část jejího sortimentu, v případě knih pro nejmenší děti, může spadat i pod právní regulaci distribuce hraček. Konkrétně v případě dvou kontrolovaných skládačkových knížek (puzzle) vyplývá status hračky již z toho, že jde o výrobek pro děti, který však sestává z menšího počtu částí, než je spodní limit ve výjimce dle přílohy 1 bodu 8 NV 86/2011: „VÝROBKY, KTERÉ SE NEPOVAŽUJI ZA HRAČKY 8. skládačky (puzzle) sestávající z více než 500 částí“. - Tři kontrolovaná leporela pak vzhledem k přítomnosti chrastítka (vypouklé průhledné části ve středu titulní strany s chrastícími kuličkami uvnitř) a vzhledem k celkové jednoduchosti zpracování pro velmi malé děti (obal knížky hovoří o určení pro „miminka“), jak již to bylo podrobněji popsáno v přezkoumávaném rozhodnutí, pak nemají převažující edukativní účel, dle odvolacího orgánu zde převládá charakter zábavní – herní, což ale nevylučuje též rozvoj schopností a rozšiřování znalostí dítěte.“
28. Zdejší soud připomíná, že správní soud při přezkumu správního rozhodnutí posuzuje jeho zákonnost a zákonnost řízení, které mu předcházelo. Při hodnocení zákonnosti správního rozhodnutí musí soud posoudit, zda správní rozhodnutí ob stojí, přičemž vychází z toho, že

prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí o odvolání tvoří jeden celek (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 – 56, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 – 80 a ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 – 47).

29. Zdejší soud má za to, že žádná část argumentace žalobce nezůstala ve správním řízení nevypořádaná. Na všechny námitky žalobce lze v napadených rozhodnutích nalézt odpověď. Z výše uvedeného je též zřejmé, že žalovaný se s odvolacími námitkami nevypořádal pouze odkazem na prvostupňové rozhodnutí, nýbrž argumentaci dále doplnil. Žalobce dále konkrétně neuvádí, která část jeho argumentace nebyla dostatečně vypořádaná. Z podané žaloby naopak vyplývá, že žalobce nesouhlasí s věcným posouzením povahy sporných výrobků, přičemž nadále setrvává na své argumentaci vymezené již v odporu proti příkazu. I to je tedy znakem toho, že napadená rozhodnutí jsou přezkoumatelná.
30. Dále tak zdejší soud mohl přistoupit k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí. Jak již přitom bylo uvedeno, žalobce v podané žalobě uplatnil v převážné míře shodné námitky jako v odvolání, zdejší soud tak připomíná, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 – 86, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
31. Značnou část argumentace věnuje žalobce tomu, aby prokázal, že sporné výrobky jsou knihami. To však není sporné. A ani relevantní. Žalovaný uvedené správně označil za falešnou dichotomii.
32. Problematikou povahy výrobků se s ohledem na § 2 odst. 1 věty druhé nařízení o technických požadavcích na hračky zabýval již Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 7. 12. 2022, č. j. 15 A 9/2020 – 75, kde uvedl, že „Podle Vysvětlujících pokynů ke směrnici o bezpečnosti hraček vydaných dne 10. 2. 2016 Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, Spotřebitelské, environmentální a zdravotnické technologie [Ref. Ares(2016)1594842-04/04/2016, dále jen „Vysvětlující pokyny“, str. 16-17] „výrobek nemusí být určen výlučně ke hraní, aby byl považován za hračku, nýbrž může mít i jiné funkce. Za hračku se považuje například kroužek na klíče, k němuž je připevněn medvídek, nebo spací pytel ve tvaru hračky s měkkou výplní. ...Další příklady výrobků s dvojitou funkcí (dekorace dveří, kabelky nebo batohy ve tvaru zvířat s měkkou výplní, ...) jsou uvedeny v pokynu č. 11 ke klasifikaci hraček určených pro děti starší nebo mladší 36 měsíců. Hlavním problémem této definice je pojem „ke hraní“ nebo „herní hodnota“. Pro dítě má herní hodnotu prakticky vše, to však neznamená, že všechny předměty spadají do definice hračky. Aby byl předmět považován za hračku pro účely směrnice, musí mu být herní hodnota dána záměrně výrobcem. Kritériem, jež je nutno uvážit, je prohlášení výrobce o určeném použití, jelikož se objevuje v samotném znění definice.... Má se za to, že důvodně předvídatelné použití je důležitější než prohlášení výrobce o určeném použití. Pokud výrobce označí výrobky v tom smyslu, že se nejedná o hračky, musí být schopen toto tvrzení doložit. Další orientační kritéria, která je nutno vzít v úvahu při klasifikaci výrobku jako hračky, jsou uvedena v pokynu č. 4. (...) Výrobek může mít více funkcí současně a jediným kritériem není určení hlavního (ev. jediného) užití určeného výrobcem. Při úvaze, zda se jedná o hračku, se posuzuje mimo jiné to, zda design výrobku láká děti mladší 14 let ke hře. Mezi výjimky nespádající pod definici hračky patří předměty, které, byť jsou schopné svým vzhledem podnítit děti k tomu, aby si s nimi hrály, jsou ze své podstaty nebezpečné či nevhodné ke hraní, např. mají ostré broty (šipky) či jsou jinak nebezpečné (repliky

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.

střelných zbraní), jsou křehké (dekorativní předměty), mají sběratelskou hodnotu (repliky historických hraček), jsou určeny primárně ke sportu (plavecké pomůcky), atd. Z uvedeného však také plyne, že výrobek uváděný na trh Evropského unie může mít více funkcí, přičemž výrobek může být považován za hračku, ačkoliv funkce určená výrobcem je jiná. To znamená, že dekorativní předmět může být zároveň považován za hračku podle nařízení vlády č. 86/2011 Sb. a směrnice o bezpečnosti hraček, může-li jako hračka sloužit a nejsou-li důvody k tomu, aby za hračku nebyl považován. Z uvedené právní úpravy také plyne, že každý případ musí být hodnocen individuálně.“

33. S tímto posouzením se zdejší soud zcela ztotožňuje. Ona možná „vícefunkčnost“ ostatně vyplývá již z pouhého jazykového výkladu § 2 odst. 1 věty druhé nařízení o technických požadavcích na hračky (viz „*včetně výrobku navrženého nebo určeného vedle hraní i k dalším účelům*“). Irelevantní je tedy argumentace žalobce, že sporné výrobky jsou jako knížky označeny v úředním záznamu ze dne 9. 9. 2022 č. 302209090807101, že Celní správa České republiky zařadila sporné výrobky do nomenklatury celního sazebníku č. 49019900 s názvem „*Tištěné knihy, brožury, letáky a podobné tiskoviny, též v jednotlivých listech (arších)*“, a že sporné výrobky naplňují definici neperiodické publikace dle § 1 zákona o neperiodických publikacích (obsahují číslo ISBN). Irelevantní je rovněž odkaz žalobce na definice slova kniha v internetové příručce Ústavu pro jazyk český a na Wikipedii.
34. Žalobci je potom sice třeba dát za pravdu, že správní orgány tvrzení, že se v provozovně žalobce nacházely další knižní tituly již s označením CE, žádným důkazem nepodpořily. Uvedené však představovalo pouze podpůrnou argumentaci. Podstatné přitom je, že závěr, že i kniha může být považována za hračku podle nařízení o technických požadavcích na hračky, je správný.
35. Dále se zdejší soud zabýval posouzením povahy sporných výrobků.
36. Inspektorát prostřednictvím Příručky o uplatňování směrnice 2009/48/ES o bezpečnosti hraček – knih (dokument č. 9 aktualizace 10. 12. 2013) v prvostupňovém rozhodnutí vymezil kritéria (pro určení potencionální herní hodnoty), na základě kterých je nutné posuzovat, zda je kniha rovněž hračkou ve smyslu nařízení o technických požadavcích na hračky – počet stránek, použité materiály, smyslové prvky, úroveň detailů a barevné kontrasty. Jak je zřejmé z bodu 21 a násl. tohoto rozsudku, optikou těchto kritérií inspektorát leporela posoudil. Na základě tohoto posouzení dospěl k závěru, že jsou jednoznačně určeny pro děti velmi nízkého věku.
37. S tímto posouzením zdejší soud souhlasí. Částečně je však opět nutné dát za pravdu rovněž žalobci, a to ohledně námitky, že příručka není součástí spisového materiálu, a že se s ní žalobce tedy nemohl seznámit. Ne každé pochybení správního orgánu má však za následek nezákonnost správního rozhodnutí a vede k jeho zrušení ve správním soudnictví. Soud nepřihlíží k vadám řízení, které nemohly mít vliv na zákonnost či správnost správního rozhodnutí. Argumentaci na základě kritérií vyplývají z předmětné příručky uplatnil inspektorát již v protokolu o kontrole ze dne 7. 10. 2022. Bylo tedy zřejmé, na základě jakých kritérií inspektorát leporela posuzuje. Jinou část příručky inspektorát neaplikoval. Žalobce tak mohl daná kritéria po celou dobu řízení rozporovat či např. mohl „vystavit“ oponentní argumentaci k povaze sporných výrobků, což ostatně učinil a činí tak i v podané žalobce. Není přitom vadou, že inspektorát vycházel z nezávazné příručky. Zdejšímu soudu se bez ohledu na její existenci jeví uvedená kritéria jako rozumná.

38. Žalobce naopak argumentoval, že převažujícím rozsahem leporela je grafické, obrazové zpracování přírodních výjevů, jež doprovází veršovaný text. Tzv. plastové oko (chraštítko) je pouze součástí této grafické úpravy. Účelem leporela je provázet dítě veršovaným příběhem. Text tohoto příběhu koresponduje na každé stránce s jednotlivým přírodním výjevem. Dítě – cílový zákazník a spotřebitel – tak rozvíjí nejen své obrazové vnímání, ale učí se pochopit psaný text společně s obrazovým ztvárněním. Leporelo a puzzle je tedy zákazníky užíváno tak, že se jejím prostřednictvím děti učí číst a vnímat obrázky. Leporelo a puzzle tedy slouží k rozvíjení čtení a obrazového vnímání, nikoliv ke hraní (primární užití Leporela není, aby s ním bylo házeno, aby bylo rozebíráno, skládáno apod.).
39. Zdejší soud nepochybuje o tom, že určité knihy určené pro ty nejmenší děti mají povahu hraček ve smyslu nařízení vlády o technických požadavcích na hračky. Je přitom otázkou individuálního posouzení, která kniha je hračkou, a která nikoliv. Argumentace žalobce nevyvrací závěr správních orgánů, že leporelo je hračkou. Jak již bylo uvedeno, výrobek nemusí být určen výlučně ke hraní, aby byl považován za hračku. To, že sporné výrobky slouží k rozvíjení schopností a rozšiřování znalostí, tedy nevylučuje, že se jedná též o hračky. Vzhledem k očividnému zaměření na ty nejmenší děti, je ono házení, rozebírání, skládání apod. naopak předvídatelným použitím. Design leporel láká děti ke hře. I kdyby tak úmyslem výrobce bylo, aby leporela byla používána pouze k rozvíjení schopností a rozšiřování znalostí, důvodně předvídatelné použití (s ohledem na obvyklé chování dětí) leporel daný úmysl převáží. Zdejší soud tedy souhlasí s tím, že leporela jsou hračkami.
40. Jiná situace je však v případě puzzlů (skládačkových knížek). Oproti leporelům se správní orgány u skládačkových knížek totiž jen velmi zběžně zabývaly jejich povahou podle kritérií příručky (viz bod 23 tohoto rozsudku).
41. Svou argumentaci naopak opřely o přílohu č. 1 nařízení o technických požadavcích na hračky, která v bodě 8 stanovuje, že skládačky (puzzle) sestávající z více než 500 částí se nepovažují za hračky. Z uvedeného správní orgány dovodily, že posuzované puzzle jsou hračkami, neboť sestávají z menšího počtu než je uvedeno v příloze č. 1.
42. Takové argumentaci zdejší soud nemohl přisvědčit. To by znamenalo, že všechny puzzle (skládačky), které mají 500 a méně kusů jsou „automaticky“ považovány za hračky bez ohledu na jejich další vlastnosti. V takovém případě by tedy zcela odpadlo posouzení povahy výrobku (herní hodnoty). Dle zdejšího soudu je takový závěr v rozporu s nařízením o technických požadavcích na hračky. Ostatně žalobce též proti „arbitrážnímu porovnávání z kolika dílků se puzzle skládá“ v žalobě brojil. Tento závěr správních orgánů je v rozporu se zákonem.
43. V tomto ohledu je pak bez významu, že je v protokolu o kontrole uvedeno, že v průběhu kontroly byly v kontrolované provozovně nabízeny další 3 knižní tituly se skládačkami od stejného vydavatele, které byly v souladu s požadavky stanovenými nařízením vlády o technických požadavcích na hračky řádně označeny. I pokud by tomu tak bylo, nic to nemění na tom, že mohou existovat puzzle, které mají 500 a méně kusů a nejsou hračkami podle nařízení o technických požadavcích na hračky.
44. Pro úplnost potom zdejší soud dodává, že co se týče argumentace „nebezpečností výrobků“, souhlasí se žalovaným, že žalobce zde zapřahá kočár před koně. Nejdříve je totiž třeba posoudit, jestli je výrobek hračkou, a pokud ano, je nutné, aby splňoval zákonné požadavky. Opačný postup nedává smysl.

45. Konečně pak zdejší soud uvádí, že za daného stavu věci, by nemělo smysl zabývat se námitkami ohledně výše uložené pokuty. Správní orgány se musí nejdříve znovu zabývat povahou skládačkových knih.
46. S ohledem na výše uvedené zdejší soud napadené rozhodnutí jako nezákonné podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozsudku. Zdejší soud nevyhověl návrhu žalobce na zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť nelze vyloučit, že nápravy může být dosaženo v řízení před žalovaným. Nebyl tak dán důvod přistoupit i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

47. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
48. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Dále se jednalo o náklady právního zastoupení spočívající v odměně zástupce za dva úkony právní služby po 3 100 Kč společně se dvěma režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení a žaloba; podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem DPH, byla k nákladům za právní zastoupení připočtena částka odpovídající DPH. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku 11 228 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 12. června 2024

Petr Šebek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.